

REFERAT Socialudvalget 2022-25 d. 23-08-2023

Mødedato Onsdag d. 23. august 2023 kl. 17:30

Mødested Skriftlig votering: Hjemtagning af handleforpligtigelsen på det voksenspecialiserede område

Indholdsfortegnelse

Hjemtagning af handleforpligtigelsen på det voksenspecialiserede område.....	3
--	---

Punkt 71: Hjemtagning af handleforpligtigelsen på det voksenspecialiserede område

00.01.00-A00-37-23

Resume

På møde i Socialudvalget den 21. august 2023 (pkt. 67) blev udvalget orienteret om, at forvaltningen er i gang med at udarbejde sag vedr. ny lovgivningsmæssig mulighed for at hjemtage borgere, hvor Frederiksberg er betalingskommune. Udvalget bad om, at denne sag blev fremsendt så betids, at sagen vil kunne indgå i forhandlingerne om Budget 2024.

Beslutning

Socialudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedrørende budget 2024, idet det ønskes afdækket, om der er behov for varig finansiering, herunder med en model for evaluering af behovet efter en periode, fx 2 år.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget tager sagen til efterretning.

Sagsfremstilling

Socialudvalget blev 14. august 2023, pkt. 59, orienteret om en ny mulighed for at hjemtage borgere, hvor Frederiksberg er betalingskommune.

Det drejer sig om, at en overgangsbestemmelse i retssikkerhedsloven fra 2010 har betydet, at nogle af Frederiksberg Kommunes borgere på det specialiserede socialområde for voksne har Frederiksberg Kommune som betalingskommune men en anden kommune som handlekommune. For uddybning se baggrundsafsnit nedenfor.

Denne adskillelse mellem betalings- og handleansvar giver Socialafdelingen væsentlige udfordringer med at styre og prioritere serviceniveauet og udgiftsudviklingen for de pågældende borgere, ligesom det gør det svært at yde borgeren den sammenhæng i de sociale tilbud, som vi giver vores øvrige borgere.

Der er nu med udgangspunkt i en henvendelse til socialministeren fra en række borgmestre i hovedstaden, herunder borgmesteren fra Frederiksberg Kommune, foretaget en ændring i retssikkerhedsloven, således at Frederiksberg Kommune igen har fået muligheden for at blive handlekommune i disse sager. Det forsøger vi nu at blive i alle de botilbudssager, hvor det er muligt.

Hjemtagelse af handleforpligtelsen vil styrke Frederiksberg Kommunes mulighed for at yde et ensartet serviceniveau for de borgere, som vi har finansieringsansvaret for, og for at have en effektiv økonomisk styring og budgettering. Det forventes i forlængelse heraf, at hjemtagningen af handleforpligtigelsen vil kunne bidrage til at mindske udgiftsvæksten på det specialiserede socialområde for voksne, og processen omkring hjemtagningen vil derfor tillige blive fulgt i regi af handleplan for socialområdet, jf. senest SU 14. august 2023, pkt. 59.2.

Lovændringen er udformet således, at hjemtagning kun er muligt pr. januar hvert 4. år (første gang pr. 1. januar 2024), hvor borgeren skal være varslet herom senest tre måneder før (dvs. første gang 1. oktober 2023). Desuden kan kommunen ikke egenhændigt beslutte at hjemtage de pågældende borgere. Den enkelte borger skal give samtykke hertil. Forvaltningen har derfor siden juli måned 2023 kontaktet omkring 60 borgere med henblik på en hjemtagning.

På tidspunktet for orientering af Socialudvalget den 14. august havde knap 20 borgere meldt tilbage, hvoraf ca. halvdelen havde givet samtykke til hjemtagning. På nuværende tidspunkt (22. august) har i alt 22 borgere meldt tilbage, hvoraf 17 borgere har givet samtykke. Forvaltningen vil først have det endelige overblik over antal borgere med samtykke den 1. oktober 2023, hvor fristen for tilbagemelding udløber. Men på nuværende tidspunkt er antallet af borgere, som har givet samtykke, langt højere end forventet.

Det relativt høje antal borgere (som forventes at blive endnu højere), som vil blive hjemtaget, vil kræve et betydeligt ekstra myndighedsarbejde. Det præcise omfang af dette ekstra ressourcetræk er vanskeligt at vurdere, da Frederiksberg Kommune endnu ikke er bekendt med de enkelte borgere. Forholdet uddybes i økonomiafsnittet.

Baggrund

Lovændring i 2010 samlede visitations- og finansieringsansvaret i nye sager

Kommunalreformen samlede det specialiserede socialområde hos kommunerne for at give mulighed for helhedstækning i opgaveløsningen og opnå en klar ansvarsfordeling i forhold til fastlæggelsen af rammerne og opgavevaretagelsen.

Den enkelte kommune fik ansvaret for at sikre en målrettet styring og prioritering af området under hensyntagen til den samlede aftalte ramme for den kommunale økonomi. Det kan fx ske ved at vælge omkostningseffektive løsninger, idet dyre løsninger ikke nødvendigvis er lig med høj kvalitet i opgaveløsningen.

Denne målrettede styring og prioritering var imidlertid udfordret af, at en persons oprindelige opholdskommune beholdt betalingsansvaret ved flytning til en anden kommune, mens den nye kommune blev handlekommune. En lovændring i 2010 rettede op på dette for nye sager, hvor der nu som udgangspunkt er sammenfald mellem handle- og betalingskommune (lov nr. 550 af 26. maj 2010).

Overgangsbestemmelse krævede aktiv tilkendegivelse for gamle sager

Lovændringen gjaldt som udgangspunkt såvel nye sager (hvor en person efter lovens ikrafttræden fik ophold i en ny kommune) som gamle sager (hvor borgeren allerede inden lovens ikrafttræden havde fået ophold i en ny kommune). For de gamle sagers vedkommende krævede overtagelse af handlekompetencen dog, jf. den omtalte overgangsbestemmelse, en aktiv tilkendegivelse fra betalingskommunen.

Denne mulighed for at overtage handlekompetencen i gamle sager var alene åben i en periode på to måneder fra 1. august til 30. september 2010. Den korte periode har været medvirkende til, at mange kommuner – herunder Frederiksberg Kommune – ikke benyttede sig af muligheden, eller kun benyttede sig af muligheden for en andel af de gamle sager. Det betyder, at der aktuelt fortsat er sager, hvor der ikke er sammenfald mellem betalings- og handlekommune.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Selvom hjemtagning af de pågældende borgere på sigt giver mulighed for en mere effektiv økonomisk styring og budgettering, betyder hjemtagningen i første omgang et større arbejde forbundet med oprettelse af borgersager, sagsbehandlerbesøg, VUM-udredning og evt. handlepligt, hvis borgeren skal videre i et andet tilbud. Det må også forventes, at den enkelte borgere har flere tilbud, som der aktuelt skal tages stilling til i forbindelse med vores nye status som handlekommune.

Hertil kommer, at den øgede sagsmængde i sig selv giver et varigt højere aktivitetsniveau i Socialafdelingen.

Disse opgaver vil blive prioriteret inden for Socialudvalgets økonomiske ramme, men på grund af omfanget af opgaverne forventes dette ikke at kunne foretages uden nedprioritering af andre opgaver.

Den umiddelbare forventning fra Socialafdelingen er, at der skal prioriteres omkring 1 årsværk til opgaven. 17 ud af de 22 borgere, som på nuværende tidspunkt har svaret, har givet samtykke til at blive hjemtaget, og Socialafdelingen vurderer umiddelbart, at denne samtykkeandel godt vil kunne gøre sig gældende for den samlede adspurgte borgergruppe. I så fald vil antallet af hjemtagne borgere ligge i størrelsesordenen 50 borgere. En sagsbehandler har typisk 50-60 borgere, derfor behovet for 1 årsværk.

Ved siden af den ekstra opgave/udgift til sagsbehandling er det forventningen, at hjemtagningen af handleforpligtigelsen vil kunne bidrage til at mindske udgiftsvæksten på det specialiserede socialområde for voksne, hvilket der vil blive fulgt op på i regi af handleplan for socialområdet.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget

Historik

Beslutning 23. august (skriftlig votering)

Socialudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedrørende budget 2024, idet det ønskes afdækket, om der er behov for varig finansiering, herunder med en model for evaluering af behovet efter en periode, fx 2 år.